«Εράν-Βυζαντινά αμαρτήματα» Γ.Καλπούζος Εκδόσεις Ψυχογιός 2020 σελ. 593

12/03/2020 καφέ αμάν

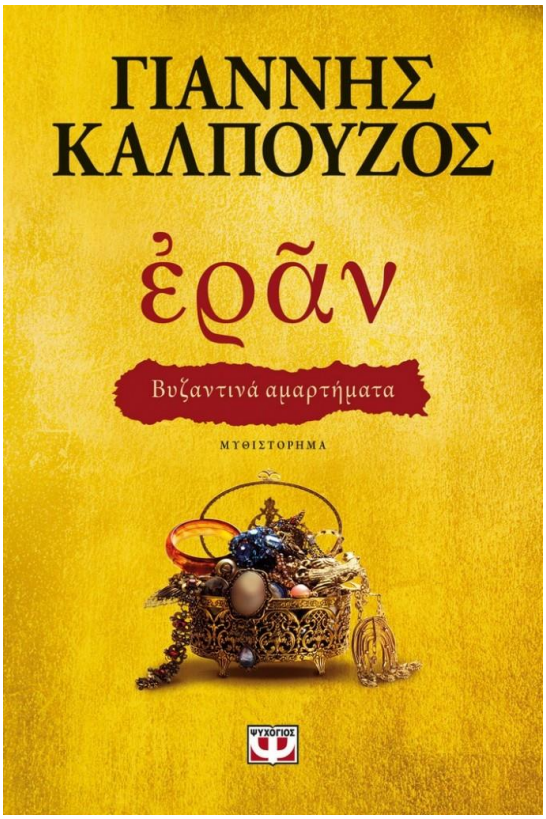

Εκ του οράν το εράν. Από το να βλέπεις το να ερωτεύεσαι. **Φιλόστρατος.**

Το ιστορικό αυτό μυθιστόρημα διαδραματίζεται στην Κωνσταντινούπολη και στην Αθήνα από το 766- 798 μ.Χ. Είναι η εποχή της Εικονομαχίας, των εικονολατρών και των εικονομάχων. Με τη Σύνοδο της Ιέρειας το 754 μ.Χ. αποφασίστηκε να απαγορευτεί αυστηρά η λατρεία των εικόνων και να τις αφανίσουν στο σύνολό τους (Η εκκλησία μας εορτάζει την Κυριακή της Ορθοδοξίας , την παγίωση δηλαδή της λατρείας των εικόνων ,που έγινε το 843 μ.Χ. από την αυτοκράτειρα Θεοδώρα).

Η μοναχή Λυγινή και ο μοναχός Υάκινθος και άλλοι τετρακόσιοι μοναχοί και μοναχές, που τους εκδίωξαν από τις μονές τους, σύρονται στον Ιππόδρομο της Κωνσταντινούπολης ,ενώ ο λαός τους διαπομπεύει και τους χλευάζει .Στρατιώτες τους υποχρεώνουν να ποδοπατήσουν μια σειρά εικόνες στρωμένες στο έδαφος και στο τέλος τους... παντρεύουν μεταξύ τους με γάμο πολιτικό. Μετά από αυτό ο Υάκινθος και η Λυγινή φεύγουν για την Αθήνα. Ο Υάκινθος ξεκαθαρίζει στη Λυγινή ότι μπορεί να παντρεύτηκαν δια της βίας , αλλά επειδή αυτός είναι αφιερωμένος στον Θεό, θα ζήσουν σαν συνείσακτοι (θα συνοικούν αλλά δεν θα συνάπτουν καμία αμαρτωλή σχέση μεταξύ τους). Ο Υάκινθος το εφήρμοσε και σύντομα ,για να αποστασιοποιηθεί από τα γήινα και κοσμικά και να τιμωρήσει το αμαρτωλό σώμα του και να το υποβάλει σε δοκιμασίες, θα γίνει πυλίτης (θα ζήσει σε μια υποτυπώδη καλύβα στην κορυφή της Πύλης του Αδριανού) και στυλίτης (θα ζήσει πάνω σε κολόνα του Ολυμπιείου) για είκοσι οκτώ ολόκληρα χρόνια.

Ο πατρίκιος Φωκάς αναθέτει στους εννέα Λέοντες (μεταξύ αυτών και τον Ροδανό) μια αποστολή υψίστης σημασίας, για την Αυτοκρατορία, ,με την κωδική ονομασία : Ιερόν Στιχάριον. Αφού πρώτα αποδείξουν την αφοσίωσή τους οι Λέοντες , στον βωμό του θανάτου , θα γίνουν και αδελφοποιτοί.

Ο Ροδανός είναι ένας αγγελοπρόσωπος στρατιωτικός ,αφοσιωμένος στον βασιλιά και στον πατρίκιο Φωκά. Σε μια αποστολή του πατρίκιου Φωκά, ο Ροδανός θα βρεθεί στην Αθήνα .Εκεί θα δει την Λυγινή και θα την ερωτευτεί παράφορα. Παρά τις αναστολές της η Λυγινή ,που ήταν μοναχή και παρθένα και επειδή είναι ήδη παντρεμένη με τον Υάκινθο, τελικά θα ερωτευτεί και αυτή παράφορα, τον πανέμορφο Ροδανό. Ο Ροδανός σαν τον ήλιο την τύφλωσε. Ανεμοστρόβιλος ερωτικός την τίναξε ψηλά κι ένιωθε να αιωρείται η Λυγινή. Την μάγεψε το κύμα του έρωτα, την πήρε ο αέρας, ,τη σαγήνευσε η ζωή.Εκείνος ήταν η ανάσα της. Για τον Ροδανό η Λυγινή ήταν η ηλιογέννητή του. Η ερωτική συνεύρεση με το Ροδανό θα έχει σαν αποτέλεσμα να μείνει έγκυος η Λυγινή και τελικά να γεννήσει τον γιο τους Μιχαήλ , που θα τον εγκαταλείψει στην Αθήνα , για να ακολουθήσει στην Κωνσταντινούπολη, τον εραστή της, τον

Ροδανό. Απαρνήθηκε το παιδί της, για τον Ροδανό. Η Λυγινή ήταν δοσμένη στον απόλυτο έρωτα για τον Ροδανό. Το πάθος της ήταν ακραίο. Ήταν όμως η παλλακίδα του Ροδανού , διότι η γυναίκα του, ήταν η Κύνθια.

Ο Ροδανός θα υποστεί βασανιστήρια ,από τον Ερμάς και θα του αλλοιωθεί το πρόσωπο. Ο Ροδανός δεν άντεχε τη φοβερή αλλοίωση της εικόνας του και το παραμορφωμένο του πρόσωπο και γινόταν σιγά σιγά φθονερός και κακότροπος. Η ασχήμια του συνδαύλιζε την καχυποψία του για την Λυγινή. Της έκαμε τον βίο αβίωτο. Οι λαβωματιές στο πρόσωπό του χαράκωσαν και μάτωσαν τον ίδιο τον έρωτα, για την Λυγινή. Το ερωτικό τους πάθος δέχτηκε καίριο πλήγμα. Τελικά η Λυγινή καταλήγει να γίνει...

Άλλοι ήρωες και αντιήρωες του μυθιστορήματος , εκτός από την Λυγινή , τον Υάκινθο και τον Ρομανό είναι : οι Αυτοκράτορες Κωνσταντίνος Ε και ΣΤ , Λέων Δ και Ειρήνη, οι Λέοντες Νικήτας, Ευστάθιος ,Λεύκιος και Δαδόης, ο μαύρος ευνούχος Αράν, , ο Πομπλίωνας, ο Βάρδας ο «Μυστικός», η Πολύμνια , ο Αγαθίας, η δούλα Κομιτώ, ο Κιτίν, η Κομιτώ, ο Ερμάς, η Κύνθια, ο Παγάνης, η Μαξίμα, ο Αρκάδιος, ο Λάμπος, η θεατρίνα Γοργονία, ο Μελίας, η Λήδα, η μικρή Αγγελίνα και ο Αέτιος.

Εκβιασμοί, αφορισμοί, μοιχεία, πορνείο, ρινοκόπηση, τύφλωση, αλχημεία, φιλοσοφική λίθος, μαγικά φίλτρα, εικόνες, αγιογραφίες, διαπόμπευση, ζήλια, φθόνος , πίκρα, ταπείνωση, εξευτελισμοί, οδύνες, ασέβεια, σκάνδαλα, ανομήματα, αμαρτήματα, μετάνοια, κακό, καλό, αγάπη, ηδονή, έρωτας-σφαγή, φροντίδα, αλληλοκατανόηση, κάλλος, εράν-να ερωτεύεσαι...

Ποια ήταν η δοκιμασία Προμηθέας Δεσμώτης ;

Ποιος ήταν ο προδότης μεταξύ των Λεόντων ;

Τι ήταν το Ιερόν Στιχάριον ;

Ποια ήταν η μαγική λαμπάδα ;

Ποιος ήταν ο άνδρας με το χρυσαφένιο πρόσωπο ;

Καμμιά φορά λαβαίνεις πιότερη χαρά απ΄ τη δέσμευση ;

Μέσα απ΄τον έρωτα ο άνθρωπος αγγίζει τη μέθη της ζωής και την αγιοσύνη ;

Αγάπη σημαίνει να δίνεις ;

Ποια αμαρτήματα και κακουργήματα βάραιναν τον Ροδανό ;

Κάνει η ομορφιά τον άνθρωπο ;

Θα ξαναγεννηθεί ο έρωτας του παραμορφωμένου Ροδανού για την Λυγινή ;

Το έξω του ανθρώπου καθορίζει το μέσα του ή όχι ;

Το εράν περιορίζεται κατ΄ ανάγκην στην εξωτερική εικόνα ;

Εράν δια του οράν της ψυχής και ουχί δια των ομμάτων...

Δεν είναι πρώτη φορά που συγγραφείς δίνουν φωνή σε ημιφωτισμένους ήρωες της Βυζαντινής αυτοκρατορίας , σε θύματα της επίσημης Ιστορίας ή σε ατραγούδιστους αντιήρωες της καθημερινής ζωής. **Ο συμπατριώτης μας Γιάννης Καλπούζος** ξαναζωντανεύει από καιρό

ξεχασμένα και φαινομενικά ασήμαντα και αξιοπερίεργα επεισόδια της ιστορίας της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας.

Μια υπέροχη αφήγηση.

Το βιβλίο αποτελεί εξαίσιο ανάγνωσμα , γεμάτο εντυπωσιακές εικόνες.

Όπως σε όλες τις συναρπαστικές ιστορίες , οι κεντρικοί χαρακτήρες ,χαράσσονται στη μνήμη μας, ο συγγραφέας φιλοτεχνεί το πορτραίτο τους έπειτα από ενδελεχή έρευνα και λεπτή σχολαστικότητα.

Πρόκειται για Αριστούργημα.

Ο **ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΛΠΟΥΖΟΣ γεννήθηκε στο χωριό Μελάτες της Άρτας το 1960.** Έχει γράψει ποιητικές συλλογές, στίχους σε 80 τραγούδια, διηγήματα και μυθιστορήματα. Με την ποιητική συλλογή « *Έρωτας νυν και αεί* » ήταν υποψήφιος στη βραχεία λίστα για το Κρατικό Βραβείο Ποίησης 2008, ενώ το 2009 τιμήθηκε με το Βραβείο Αναγνωστών του Εθνικού Κέντρου Βιβλίου (Ε.ΚΕ.ΒΙ.) για το μυθιστόρημά του **« ΙΜΑΡΕΤ».** Η παραλογή «Ο λύκος», που εμπεριέχεται στη συλλογή διηγημάτων «ΚΑΠΟΙΟΙ ΔΕΝ ΞΕΧΝΟΥΝ ΠΟΤΕ», βραβεύτηκε στον Διεθνή Διαγωνισμό Ποίησης και Διηγήματος «Γιώργος Σεφέρης» του Πανεπιστημίου του Παλέρμο. Άλλα έργα του είναι : «Σάος», «Άγιοι και δαίμονες», «Ουρανόπετρα» , « Ό,τι αγαπώ είναι δικό σου» και «Σέρρα» .

Γράφει: Ο Κώστας Τραχανάς